

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

329. An Summi Pontifices potuerint exemptionem Clericorum concedere,
inuitis Principibus laicis? Ex part. 7. tr. 1. resolut. 14. aliàs 12.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

Socinus, *consil.* 12. lib. 1. Syueller, *in summ. verb. Cler.* 3. §. 9. Neque obstat dict. *cap. unico, de vita & honestate Clericorum, lib. 6.* nam cum illa constitutio sit poenalis ad alios casus non debet extendi, iuxta vulgares Iuris regulas. Et hanc sententiam ego teneo, quam tenet etiam nouissime ex Societate Iesv Dicastrillus, *lib. 2. de iustit. tract. 1. disp. 4. dub. 9. num. 154.* cui adde Torrelancam, *in pract. iur. spir. lib. 15. cap. 4. nu. 18. & sequ.* Valboam de Magrouejo *in lect. Salmar. tom. 2. ad cap. 9. de iudicis, n. 3.* & alios quos citat & sequitur Chartarius, *decis. crim. 58. nu. 20.* Et dato, & non concessio, quod contraria opinio esset tenenda, tamen necessarium esset, vt per sententiam Iudicis Ecclesiastici notum esset Clericum enormibus se immiscere, & sine habitu, & tonsura incedere, aut cum habitu, & tonsura incedentem monitum ter esse, ne enormia committat, alias Iudex secularis iudicare, & punire illum non poterit. Quia qualitas tribuens iurisdictionem prius probanda est *l. 2. §. sed si dubitet. & l. si quis aliena. ff. de iud.* Et tradit Abbas, *cap. si Clericus Laicus, de foro comp.* Quæ probatio non à Iudice seculari (qui nullam ante probationem iurisdictionem habet) sed ab Ecclesiastico, cui Clericus subiicitur, facienda est. Præterea quia absque degradatione (excepto vno vel altero casu) nullus Clericus à Iudice seculari punitur, sed degradatio fieri non potest, nisi præcedat criminis sufficiens probatio, & declaratoria sententia illius. Ergo antequam Iudex secularis iudicet, & puniat Clericum enormia committentem, debet à Iudice Ecclesiastico sic esse declaratum. Et idem secularis Magistratus, si sententiam ferat contra Clericum non expectata Iudicis Ecclesiastici declaratione, contempnisset turbatque dicitur illius iurisdictionem, quod fit, vt sententiam excommunicationis ratione violata iurisdictionis incurrisse iure optimo dici possit, *cap. Quoniam. & cap. fin. de immunit. Eccles. l. 6.* & ita in specie Collegium Paduanum egregie respondit *in consil. 1. post. num. 11. vers. Adhuc dicendum videtur. & n. sequ. inter consil. crim. divers. in magnis, tom. 1.* vbi hac ratione consuluit, non solum Pretorem, qui quendam Clericum iussu Concilij Iudicum Quadraginta Reipublicæ Venetæ, non præcedente declaratione Episcopi, suspendi fecerat, verum etiam eius Ministros excommunicationis sententiam incurrisse. Videas Chartarium *vbi sup.* & Castrum Palaum, *tom. 2. tract. 12. disp. unica, punct. 6. nu. 5.* Igitur ex omnibus supradictis apparet contra P. Rabardeum, Clericos facinorosos in delictis quomodocumque grauissimis, exceptis illis de quibus *superius* dictum est, non posse ante degradationem à Iudicibus laicis puniri.

Sup. hoc supra in §. 3. huius ref. & in Ref. 65.

9. Non definam tamen hinc etiam adnotare quod licet P. Rabardeo concedamus Clericum Assassinum, non esse de gradandum, tamen doctrina eius est nimis trunca, & manca; Nam dicendum est Assassinum non posse à iudice laico puniri, nec subiici eius iurisdictioni, nisi prius constet de qualitate Assassini & præcesserit sententia declaratoria Iudicis Ecclesiastici: vnde rectè docuit Cardinalis Albanus, *consil. 13.* & Farinacius, *quæst. 8. nu. 85.* Quod non potest Clericus vti Assassinus à Iudice laico puniri, nisi postquam vti Assassinus fuerit ab Ecclesiastico Iudice bannitus, diffidatus, & condemnatus: Nam qualitas, quæ iurisdictionem defert, ante omnia disenti, & probari debet, tum quia sic decernitur, *in c. si Iudex, de sentent. excommunic. in 6.* Tum quia aliquem exemptum esse, est res spiritualis, res autem spiritualis ad Iudicem Ecclesiasticum spectat: Et tandem quando nascitur inter Iudicem Ecclesiasticum, & secularem dissensio, ad quem ipsorum Iurisdicatio pertinet, definitio pertinet ad Ecclesiasticum, ob maiorem ipsius prope fin. & auctoritatem, *cap. si index eii.* Ergo, &c. Et hanc sen-

Sup. hoc supra in Ref. 251. §. vlt. ad med. in Ref. 207. prope fin. &

tentiam tenet ex Societate me citato P. Thefaurus *in* *praxi de poenis, part. 2. verb. Assassinium, cap. 1. num. 7. P. Dicastrillus lib. 2. de iust. & iure. tract. 1. disp. 4. dub. 20. num. 356.* Molina *tom. 4. tract. 3. disp. 49.* Castrus Palaus *tom. 2. tract. 12. disp. unica, punct. 6. num. 3.* Idem docet Barberius *in Consulat. Magistr. Fulgentij, part. 4. num. 52.* Barbosa *de potest. Episcop. part. 3. Allegat. 110.* n. 13. Ioannes Andreas *in cap. 1.* vbi etiam Gemianus *de homicidio in 6.* Alexander *consil. 166. n. 5. vol. 7.* Rolandus à Valle *volum. 1. consil. 24. num. 62.* Scaccia, *de iudic. lib. 1. c. 11. n. 70.* & alij, quos citat, & sequitur Bellet, *in disquis. Cler. part. 1. tit. 3. §. 7. nu. 6.* & patet ex Bulla Clement. VIII. quæ incipit *Aqua, & circumsperta*, data Romæ die 18. Decembr. anno 1595. Et licet Clarus, & Capycius apud Martham, *de iurisd. part. 4. Cent. 2. cas. 129. n. 17.* allerant contrarium obseruari apud suos, tamen, vt optimè obseruant, idem Martham, Scaccia *de iudicis lib. 1. cap. 11. nu. 70.* Farinacius, *quæst. 8. num. 86.* & alij: hæc obseruantia non potuit præiudicium afferre ordini Ecclesiastico, aliter esset contra libertatem Ecclesiæ. Vnde refellendus venit Petrus de Vries *ad Rit. 235. M. R. V. p. 2. n. 182.*

10. Nec obstat, quod Iudex laicus procedat contra Clericum assassinum, absque degradatione, quæ ratione motus fuit Decian. *in cons. 82. volumine. 2.* ad probandum hanc declaratoriam Iudicis Ecclesiastici non requiri. Quia vtrumque potest stare, & iudicem laicum procedere contra Clericum Assassinum absque degradatione, ex iudicio Papæ, adnotata per Gloss. *in cap. laicis, 17. quæst. 7.* & a Crdin. *in cap. Perpendimus, nu. 6. & 7. de sentent. excom.* Quæ degradatio in ceteris delictis atrocioribus per Clericum patris requiritur, cum, Iudici seculari puniendus traditur; Atque ipsum Iudicem secularem non posse procedere ad executionem dictæ poenæ, nisi prius facta declaratione per Ecclesiasticum, aliis sequeretur, quod Clericus ex sola imputatione Assassini amitteret privilegium Clericatus, quod non reperitur dispositum, & est contra omnes iuris regulas, debet enim plenè de eo constare, vt Assassini poenæ exequi possint, vt dixi Et idem contra Grammaticum, & Capycium, quibus sed immeritò adheret Farinac, *quæst. 8. num. 86.* dicendum est cum Martham *vbi supra num. 21.* Guazzino *defen. 39. cap. 1. num. 10.* & aliis penes ipsos, de qualitate Assassini Clericorum non posse cognoscere Iudicem Laicum, etiam quando delictum Assassini esset notorium: Dicendum est igitur, absolute, declarationem assassini pertinere ad Iudicem Ecclesiasticum; vnde, si secularis Iudex præuenisset aliquo modo, posset Iudex Ecclesiasticus, vt remediis Ecclesiasticis, & illum censuris eogere ad desistendum. Et tandem claudam hanc Resolutionem verbis sapientissimi Christophori Besoldi, qui prius hæreticus, sed postea Catholicus factus, in synopsi Doctrinæ Politicæ editionis Ingolstadtensis, *lib. 1. cap. 2. num. 9.* ait: Clericos à Magistratu Ciuili puniri non posse, nisi degradatos, eique à Clericis traditos, Malè itaque P. Rabardeus docuit Clericos grauibus criminibus infamatos, etiã ante præuiam degradationem ab Episcopo factam posse à iudicibus Laicis supplicio damari. Quod non solum improbant Sacri Canones vt supra probatum est, sed etiam Iustinianus Imperator *in Nouella 83.* vt optimè obseruat inter alios Bellarminus, *in Respons. ad Epistolam cuiusdam Theolog. fol. 12.*

RESOL. CCCXXIX.

AN Summi Pontifices posuerint exemptionem Clericorum concedere, inuitis Principibus laicis? Ex part. 7. tract. 1. Ref. 14. alius 12.

§. 1. Negatiuè.

Negatiuè respondet Rabardens *sect. 2. num. 7. fol. 22.* ubi sic ait, Minus acutè meo iudicio considerant illi Doctores, qui ex his absolutè probant iure Pontificio simpliciter absque permissu, vel consensu Regum, & Summorum Principum secularium, hanc libertatem à foro, & iudicio secularium Magistratum Clericis datam, & stabilitam fuisse. Inter quos Dominicus Sotus audeat dicere. Quamuis Clerici, neque in suis personis, neque in suis bonis essent iure Diuino liberi, quòd prius probauerat, nihilominus Papam potuisse, inconsultis Principibus, & debuisse illos ab eorum exactiõibus, & foro exipere, cui quidem exemptioni Principes contrauenire nequeant. Ita ille.

2. Sed hanc opinionem, prorsus reprobendam esse existimo, tanquam contrariam, & aduersantem auctoritati, & potestati Pontificiæ à Christo Domino D. Petro, & eius successoribus traditæ, & angor, P. Rabardem illum docuisse, quam non ausi sunt docere, ipsimet scriptores laici, parum fauentes immunitati Ecclesiasticæ, vt Pereira, Salgado, Ceuallos, Vries, Gonzalez, & alij. Sed solum hanc sententiam docuerunt nostris temporibus cum Patre Rabardeo, illa tetra pelis Ecclesiæ Pseudo-Theologus Paulus Seruita, & damnatæ memoriæ Auctor Henningus Arnseus, in *Comment. Polit. de Exempt. Clericor. disp. 3. n. 8.* Dico igitur potuisse summos Pontifices, inuitis Principibus exemptionem Clericis conferre, eiusque obseruantiam Principibus secularibus præcipere; & ad consentiendum eos cogere. Probatur primò, ex illis Decretis, quibus obseruantia huius immunitatis sub censuris ipsius etiam Principibus temporalibus præcipitur, vt constat ex *c. vlt. de rebus Eccles. non alienand. & cap. Quamquam de censib. in 6. & ferè toto titulo de immunit. Ecclesiarum, in decretalibus, & sexto* & ex Bulla Cæne Domini tot annis, a tot Pontificibus repetitæ; Nam in ea per varios articulos & latis grauissimis censuris etiam contra Principes, & Reges temporales hanc libertatem Ecclesiasticam defendunt.

3. Probatur Secundo, ex potestate data Petro ad gubernandam Ecclesiam, & ad ligandum, & soluendum in omnibus, quæ ad bonum Religionis Christianæ, & conueniens Ecclesiæ regimen necessaria fuerint. Nam hæc exemptio per se loquendo, & quasi ex natura rei, est valde necessaria Religioni Christianæ, vt res Ecclesiasticæ, & Diuinus cultus debita ueneratione tractentur: ergo propter hunc finem data est Petro, & Pontifici potestas ad soluendum, seu eximendum Clericos à potestate Ciuili, & ad ligandum ipsam potestatem Ciuilem, vt personis Ecclesiasticis hanc immunitatem custodiat. Consequentia hæc euidens est ex dictis alibi de potestate Pontificis circa Temporalia in ordine ad spirituales finem, ibi enim ostensum est hanc potestatem esse Diuinam, & supernaturalem, ac subinde per se sufficientem, vt in sua materia efficaciter operari possit non expecto subditorum consensu, etiam si sint, Temporales Principes, sed illos ad consentiendum obligando, & si necessarium fuerit, cogendo, Et quidem negare hanc potestatem Summi Pontificis indirectam in Temporalibus est opinio digna grauissima

Censura. Vide me ipsum in *part. 1. tract. 2. resolut. 121.* ubi plures Doctores adduco, quibus nunc adde D. Thomam, *lib. 3. de Regim. Princip. & in 2. 2. quæst. 10.* D. Bonauenturam, *lib. de Hier. Eccles. part. 2. cap. 1.* Alexandrum de Ales, *3. part. quæst. 40. mem. 5. & part. 4. quæst. 10.* Vgonem de Sancto Victore, *lib. 2. de Sacram. part. 2. cap. 4.* Waldensem, *lib. 2. Doctrina F. dei, art. 3.* Driedonem *lib. 2. de liber. Christ. c. 2.* Henricum de Gandauo *Quodlibeto 6. quæst. 23.* Caietani in *Apolog. cap. 13.* Sanderum, *lib. 2. cap. 4.* Cordubam, *Tom. IX.*

lib. 1. quæst. 57. & omnino videndum Durandum, celebrem Gallia Doctorem, in *lib. de Origine seditionis, quæst. 3. ad 3. argum.* Itaque omnes Doctores Catholici conueniunt quidem in hoc, quod Summus Pontifex habeat in temporalibus, secundariam, & indirectam potestatem. Antecedens autem, satis declaratum, & probatum relinquatur ex præcedentibus. Nam si hæc exemptio est propriè, & completè de iure Diuino positio, vel naturali, clarum est posse, & debere Pontificem cogere Christianos Principes ad illud ius obseruandum. Si verò ad minimum est hæc immunitas valde propinqua iuri naturali, & valde consentanea iuri Diuino, & consentioni omnium gentium, vt omnes Doctores sine dissensione fatentur, & præcipuè ex Societate Iasv Lessius, Molina, Baddellus, Castrus Palaus, & alij supra. Ergo negari non potest, quin hæc exemptio ex natura rei sit ita necessaria Religioni, & Cultui Diuino, vt sine illa conuenienter administrari non possit.

4. Probatur tertio, Ecclesia per se loquendo, maius utique, & euidentiùs ius habet eximendi fideles à Dominio Principis Christiani, quam à dominio Principis Ethnici, sed Ecclesia ius habet certis de causis fideles à dominio Principis etiam Ethnici eximendi. Ergo multò maius ius habet eximendi eos à dominio, & iurisdictione Principis Christiani, si pares causæ suppetant. Consequentia patet, Prior propositio est euidens. Quia sine dubio cæteris paribus, quicquid faciliùs aliquid statuere potest circa personam sibi subiectam, quàm non subiectam, Principes autem Christiani, hoc ipso quod Christiani sunt filij Ecclesiæ, adeoque subditi spirituali potestati Ecclesiæ, cum Principes infideles eidem subditi non sint, vt patet ex illo S. Pauli, *1. Corin. 5.* Quid mihi de his, qui foris sunt iudicare? Minor probatur ex S. Thoma in *2. 2. q. 10. art. 10.* ubi docet, hoc ipso quidem duntaxat, quòd subditi alicuius Principis Ethnici, ad finem conuertantur, non liberari, vel absolui à potestate, & dominio eiusdem Ethnici Principis, attamen Ecclesiam habere ius eiusmodi subditos conuersos ad finem eximendi ab eiusdem Principis potestate. Potest tamen inquiri, iuste per sententiam, vel ordinationem Ecclesiæ, auctoritatem Dei habentis, tale ius dominij, vel prælationis tolli, quia Infideles merito suæ Infidelitatis merentur potestatem amittere supra fideles, qui transferuntur in filios Dei, Quæ ratio non ita intelligenda est, quasi Ecclesia per modum cæne Ethnicis Principibus, qui alioqui in temporalibus Ecclesiæ subiecti non sunt, eiusmodi diminutionem irrogare possit: hoc enim est contra commune, & certam eiusdem S. Thomæ sententiam, *ibidem. art. 8.* traditam, quæ statuit, Infideles, qui fidem numquam susceperunt, non posse solùm ob Infidelitatem ab Ecclesia, Principibusve Christianis puniri, vel ad fidem vllatenus cogi; sed sensus est, ex ipsa natura rei, Infidelitatem Principis temporalis, non bene cum subiectione eorum subditorum, qui ad fidem conuertuntur, coherere; ac proinde eum ratio non sit, cur fides potestati Infidelis Domini cedere debeat, hanc potius per Ecclesiam posse, quoad eiusmodi subditos emeruari.

5. Rationes verò, cur potestas infidelis Domini in subditos fideles, non bene cum eorundem subditorum fide cohareat, iam superius attulerat S. Thomas his verbis: Illi, qui subiciuntur aliorum iurisdictioni, immutari possunt ab eis, quibus subsunt, vt sequantur eorum imperium, nisi illi, qui subsunt, fuerint magnæ virtutis. Secunda, quia, infideles, inquit S. Doctor, contemnunt fidem, si fidelium defectus cognoscant. Nonne hæc rationes rectè applicatæ, & quæ pugnant, quo minus res & personæ Ecclesiasticæ

absque discrimine laicæ potestati sæcularium Principum subiiciantur? Ita planè videtur. Primò enim eederet talis subiecto in periculum Ecclesiasticæ disciplinae, & in detrimentum Religionis. Facile enim Principes si quid fortè contra fidem, & bonos mores machinarentur, Ecclesiasticos quoque ipsos in commercium suæ improbitatis adducerent, si iis alioqui de iure subiicerentur. Secundò, si ab oneribus, & temporali iurisdictione exempti non essent, quam facile foret laicis, præsertim si vt sæpè accidit, male erga Clericos essent affecti, qualibet occasione captata, eos ad iudicia, & negotia sæcularia pertrahere, in iisque pro libito agitato à spiritualium rerum cura & studio auocare, contra mandatum S. Pauli prohibentis, ne quis militans Deo implicet se negotiis sæcularibus. Certè vel ob hanc etiam causam prohibuit Iustinianus, ne Clerici in Ciuilibus essent iudicio sæculari subiecti. Ergo, &c.

5. Et idèd hanc sententiam docent etiam illi qui negant cum Rabardeo exemptionem Clericorum procedere à iure Diuino. Itaque Victoria, *relect. 1. de potest. Ecclesie. n. 5.* hanc quintam conclusionem statuit: Dato quod personæ Ecclesiasticæ non exemptæ essent iure Diuino, aut Cæsareo, Summus Pontifex potuit eas eximere à potestate Ciuili. Idque *ibidem*, ipse egregiè probat. Nam hoc est conueniens, inquit, imò videtur necessarium ad administrationem rerum spiritualium, quod personæ Ecclesiasticæ sint exemptæ à iudicio Ciuili. Et vt supra dictum est, Respublica Ecclesiastica est perfecta, & sufficiens: Ergo in ea est potestas ad ferendas leges conuenientes administrationi Ecclesie: Ergo si exemptio Clericorum est conueniens, potest ferre leges de tali exemptione. Quod autem sit necessaria talis exemptio, patet. Cætera, quæ fufius à Victoria adducta sunt omitto.

7. Idem etiam docet Couarruias, quem pro sua sententia adduxerat Rabardeus; Vnde Angelus Sermarinus in *confut. 2. tractatum. prespos. 5. fol. 125.* sic ait: Couarruias etsi semper Regiæ potestatis fuerit propugnator, in hac tamen re, licet dicat exemptionem Clericorum non esse de iure Diuino, verumtamen docet, Papam potuisse, ac debuisse eximere personas, & bona Clericorum à Regiæ potestate, quod probat latissimè per Canones, Leges Ciuiles, & Doctores.

8. Sotum verò iam Rabardeus adducit, quibus adde Innocentium à Rabardeo, in fauorem suæ sententiæ allatum: Nam in *cap. 2. de maior. & obedienc. proponens quætionem*, quis eximit Clericos, prius dicit, quod Papa, consentiente Imperatore, postea, quod exempti sint à Deo; & tandem ait, vel dic, quod Papa, etiam sine consensu Imperatoris eos potuit eximere à iurisdictione Imperatoris per suas constitutiones, quia cum Clerici spirituales sint, & ex toto corpus suum, & animam dederint in seruitium & sortem Christi, per consequens Papæ iudicio & constitutionibus subsunt. Eadem est communis sententia Canonistarum, in *cap. Ecclesia Sancta Maria, de constit. & in cap. 2. de maior. & obed. & idem tenet Aluarus Pelagius, lib. 1. de Planct. Ecclesie. c. 44. in fine referens, & ad literam sequens sententiam Innocentij. Idem Driedo, lib. 1. de libert. Christian. cap. 9.*

9. Idem etiam docet Lessius *lib. 2. cap. 33. dub. 2. Baldellus in Theolog. mor. tom. 1. lib. 5. disp. 35. num. 10. Molina de iust. tom. 1. tract. 2. disp. 31. Valentia, tom. 3. disp. 9. quæst. 5. punct. 4. Cæstrus Paulus, tom. 2. tract. 12. disp. unica. punct. 1. num. 5. Salas, de Legibus, disp. 14. sect. 11. num. 121. omnes ex Societate, quibus adde Banez in 2. 2. q. 67. art. 3. conclus. 3. Salonium *ibid. contr. 1. conclus. 5.* & hi tenent exemptionem Clericorum*

non esse de iure Diuino, & tamen contra Rabardeum allerunt, potuisse summos Pontifices illam institueri, inuitis Principibus: Quod etiam docet præter citatos ex Societate P. Dicaillio, *lib. 2. de iust. tract. 20. disp. 4. dub. 6. num. 110. Bellarminus contra Barclaium, cap. 34. Henriquez, lib. 7. cap. 24. Azorius, part. 3. lib. 5. cap. 19. quæst. 2. & nouissimè Eminentiissimus amantiissimus Dominus meus Cardinalis de Lugo de iust. & iure tom. 2. disp. 36. sect. 7. num. 101. Tannerus in Apol. de immu. Eccles. lib. 1. cap. 19. Suarez contra Regem Anglia, lib. 2. cap. 11. num. 5. & sequ. Comitulus in resp. mor. lib. 1. q. 93. Idem tenet Valboa de Magrouejo in lection. Salmar. tom. 2. ad cap. 2. de iudiciis num. 34. & in c. 1. de fora comp. num. 6. Tamburinus, de iure Abbatum, tom. 1. disp. 15. quæst. 20. n. 7. Beltranus, de Gueuara, in Propugnaculo liberr. Eccles. Affer. 1. §. 7. num. 35. Philippus Maynardus, de Priuileg. Eccles. part. 2. art. 16. per totum. Adolphus Sculkenius in Apolog. pro Cardin. Bellarmino, c. 5. n. 71. Gregorius Seruantius, in defensio immu. Eccles. propos. 5. fol. 50. Petrus Gonzalez de lege Politica, lib. 1. cap. 3. num. 8. Petrus de Vrties, ad Ritum 235. M. R. V. part. 1. pral. 2. num. 53. & 54. Alphonfus de Leone, de Offi. & potest. Confessor. Recollect. 11. num. 704. Germonius, de Sac. immu. lib. 3. cap. 15. n. 37. Nauarr. in cap. Nouit. de iudiciis notab. 6. Ioannes Pedetrezanus in Respons. ad Venetos propos. 4. §. 11. Fagnanus, de iust. cens. Pauli V. part. 1. fol. 11. Germonius, in Affer. liber. Ecclesie. c. 4. §. 14. Lælius Baglione, in Apolog. contra Pauli Venetum, propos. 12. & alij penes ipsos. Vnde miror valde, quomodo P. Rabardeus potuerit contrariam sententiam tenere, & illis vti verbis, quæ bilem mouent, quod Sotus ausus sit affirmatiuam docere. Et idèd, vt supra notauimus, ipsimet Scriptores laici hanc potestatem Summo Pontifici tribuerunt, quod tamen tam audacter negat P. Rabardeus, ex cuius doctrina sequeretur S. Pontifices in ordine ad bonum Ecclesie non habere potestatem indirectam in temporalibus. Vnde sententiam P. Rabardei, in puncto recellunt, ex Doctoribus Gallis, Auerrius de Offi. ordinari. quæst. 1. num. 1. fol. 81. & n. 4. fol. 83. & Rebuffus, in Rubrica de potest. concordat. §. Nec obstat; afferentes, quod etiam si de iure Diuino Clerici non essent exempti, tamen per Papam potuissent eximi, etiam sine consensu Principum.*

RESOL. CCCXXX.

Respondetur ad exemplum Salomonis, cum Abiathar Sacerdote, quod afferit P. Rabardeus, Ex part. 7. v. 1. Ref. 15. aliàs 13.

§. 1. AD suam comprobendam sententiam, nempe quod exemptio Clericorum non sit de iure Diuino, sed humano, & quod Principes laici in grauioribus delictis possint punire Clericos, adducit P. Rabard. *l. 2. num. 7. fol. 36.* exemplum Salomonis, & ita asserit, Notissimum est illud Salomonis Regis sapientissimi factum, & iudicium, qui priusquam deprauatum fuisset cor illius in amorem alienigenarum feminarum, sed in principio regni sui, statim post obitum Dauidis Patris sui, Abiathar Sacerdotè eiusdem Dauidis ab officio, & gradu suo depositum, quasi exulem misit in domum suam in Anathoth, pro conspiratione, viuentè Dauidè, prius facta cum Adonia: Et quidem vir mortis es, hoc est morte dignus (inquit Rex) quia partim pro simili, vel eodem crimine Ioab Princeps exercitus Dauidis, & ipse Adonias frater, Salomonis occisi fuerunt; sed hodie te non interficiam, quia portasti arcem Domini coram Dauidè patre meo & sustinui laborem in omnibus, in quibus laborauit